Misztótfalusi Kis Miklós élete és tragédiája

"Mindenféle nyelvben és minden formában
Betűt metszhet vala nagyobban s apróbban
Úgy járt vala tudós keze az acélban
Mint másnak a könnyen engedő viaszban."

Pápai Pariz Ferenc verséből

Ha nem hiteles okmányok tanúsítanák a nagy magyar nyomdásznak, Misztótfalusi Kis Miklósnak csodálatos tündöklését és életének tragikusan szomorú befejezését, talán legendának tartanánk regényes pályafutását.

Külországban jár, abban a városban, amelyben a világ legelső nyomdászai, az *Elzevirek*, a *Blaeu*-k dolgoznak, tehetsége és szorgalma révén megtanulja az előtte addig még teljesen ismeretlen nyomdászmesterséget. A legkitűnőbb és legbecsültebb munkatársa lesz mesterének, majd önállósítja magát, nyomdát és betűöntödét nyit a távoli nyugati városban.

Nemcsak hogy megállja helyét a világ e legnagyobb nyomdászai között, de olyan hírnévre tesz szert, hogy messze földről kapja a megrendeléseket. Uralkodók fényes ajánlatokkal és meghívásokkal keresik fel, s amikor a legmagasabbra emelkedik, otthagyja a békességes, nyugodt életet, felpakolja szerszámait és könyveit, s a háború sújtotta Európán keresztül, ezer viszontagsággal küzdve, visszatér hazájába, **Erdély**be. Mostoha viszonyok között, irigy és kicsinyes ellenfelek szervezett hadával körülvéve, a mellőztetés keserű érzésével eltelve fejezi be tragikusra fordult életét.